

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/107/2023
Identifikačné číslo spisu:	1516201895
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1516201895.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti Poľnohospodárska Pôda s.r.o., Bratislava, Sibírska 55, IČO: 44 138 369, proti žalovanému H. Š., narodenému XX. D. XXXX, A., P. XX, za účasti intervenienta na strane žalovaného - obchodnej spoločnosti MH Invest II, s. r. o., Bratislava, Trnavská cesta 100, IČO: 50 021 150, zastúpeného obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária REDANT s. r. o., Bratislava, Konventná 6, IČO: 53 682 581, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18C/116/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 24. januára 2023 sp. zn. 12Co/19/2022 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný m á voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Intervenient na strane žalovaného m á voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom zo 06. mája 2021 sp. zn. 18C/116/2016 v spojení s opravným uznesením okresného súdu zo 07. júla 2021 sp. zn. 18C/116/2016 žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Doplniacim rozsudkom z 15. júna 2021 sp. zn. 18C/116/2016 okresný súd zamietol návrh na prerušenia konania. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa po zmene žaloby domáhala určenia, že bola výlučnou vlastníčkou pozemkov registra „C“ v kat. úz. A., obec A., okres F. s parc. č. 2920, ostatné plochy o výmere 683 m² a parc. č. 2653, ostatné plochy o výmere 1487 m² ku dňu ich vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení z 18. augusta 2016 Okresného úradu Nitra, odboru výstavby a bytovej politiky, č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odboru štátnej stavebnej správy z 10. októbra 2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/To. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že žalobkyňa sa nikdy nestala vlastníčkou sporných

nehnuteľností, pretože konanie o návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bolo na podnet prokurátora zastavené. Ak by aj prišlo k uzatvoreniu platnej kúpnej zmluvy, neznamená to prevod vlastníckeho práva. Žalobkyňa nemohla nadobudnúť vlastnícke právo k pozemkom vzhľadom na existenciu zákonného predkupného práva štátu (§ 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z.), ktoré vzniklo dňom schválenia osvedčenia o významnej investícii vládou (21. júla 2015). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 24. januára 2023 sp. zn. 12Co/19/2022 rozsudok súdu prvej inštancie a doplniaci rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému a intervenientovi priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd súhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa sa vlastníčkou vyvlastnených pozemkov nikdy nestala, pretože k pozemkom vzniklo predkupné právo štátu, čo spôsobilo dodatočnú nemožnosť plnenia záväzku z kúpnych zmlúv uzavretých medzi žalobkyňou a žalovaným. Žalobkyňa ani nikdy nebola zapísaná ako vlastníčka do katastra nehnuteľností. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) tvrdiac dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces - táto vada mala spočívať v nedostatku riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a jeho arbitrárnosti); v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP (rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená - dodatočná nemožnosť plnenia ako následok vzniku predkupného práva štátu) a podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP (rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu [správne tu malo byť uvedené písm. a), pozn. dovolacieho súdu] - vecnoprávne a záväzkovoprávne následky zmluvy). Dovolateľka napadla dovolaním aj súvisiaci výrok o náhrade trov konania a navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a priznal jej náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. Zároveň navrhla odložiť právoplatnosť rozsudku súdu prvej inštancie v spojitosti s rozsudkom odvolacieho súdu.

4. Žalovaný a intervenient na strane žalovaného vo svojich vyjadreniach k dovolaniu zhodne navrhli dovolanie zamietnuť ako nedôvodné a obaja si uplatnili náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) v prvom rade skúmal, či sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania, za ktorých môže uskutočniť dovolací prieskum. Dospel k záveru, že tieto predpoklady nie sú dané a dovolanie je potrebné bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

6. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. V posudzovanom spore dovolanie spísal a podal v mene dovolateľky jej vtedajší právny zástupca - advokátska kancelária LawService, s.r.o., Zvolen, Stráž 223, IČO: 36 861 723. Označená advokátska

kancelária v priebehu dovolacieho konania podaním zo 07. novembra 2023 oznámila okresnému súdu a najvyššiemu súdu, že 30. októbra 2023 došlo k odvolaniu plnomocenstva klientom (dovolatelkou), na základe čoho došlo k ukončeniu jej právneho zastúpenia. S poukazom na uvedenú skutočnosť dovolací súd výzvou z 08. januára 2024 vyzval dovolateľku, aby v lehote 10 dní najvyššiemu súdu predložila splnomocnenie udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, resp. preukázala splnenie podmienky ustanovenej v § 429 ods. 2 písm. b) CSP, a to pod hrozbou odmietnutia dovolania podľa § 447 písm. e) CSP z dôvodu nesplnenia procesnej podmienky konania - povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní. Dovolatelka na výzvu žiadnym spôsobom nereagovala a splnomocnenie na jej zastupovanie advokátom v dovolacom konaní nepredložila, resp. nepreukázala jej zastupovanie zamestnancom s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa v zmysle § 429 ods. 2 písm. b) CSP. Dovolací súd zdôrazňuje, že právna úprava jednoznačne stanovuje povinnosť dovolateľa byť zastúpený advokátom počas celého dovolacieho konania. V tomto prípade došlo v priebehu dovolacieho konania k ukončeniu právneho zastúpenia dovolateľky advokátom, pričom dovolateľka na výzvu súdu neodstránila vadu dovolacieho konania spočívajúcu v absencii povinného právneho zastúpenia. Dovolací súd tak nemohol pristúpiť k preskúmaniu rozsudku odvolacieho súdu na základe podaného dovolania, aj keď bolo spísané a podané pôvodným právnym zástupcom dovolateľky.

8. Dovolací súd vzhľadom na uvedené uzatvára, že osobitná podmienka dovolacieho konania podľa § 429 ods. 1 CSP ostala nesplnená, v dôsledku čoho nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Absencia tejto procesnej podmienky dovolacieho konania je dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. e) CSP.

9. Vo vzťahu k návrhu žalobkyne na odklad právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie v spojitosti s rozsudkom odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že nezistil splnenie predpokladov pre prijatie takéhoto rozhodnutia (§ 444 ods. 2 CSP) a v súlade s jeho ustálenou praxou o tom nevydal samostatné uznesenie.

10. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V dovolacom konaní boli plne úspešní žalovaný a intervenient na strane žalovaného, ktorým vznikli trovy dovolacieho konania. Dovolací súd preto každému z nich voči žalobkyni priznal nárok na ich náhradu v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.